



24.4.2020

## Asettamispäätös avoimesta datasta ja julkisen sektorin tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin täytäntöönpanoa valmistelevasta asiantuntijatyöryhmästä

### Asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut asiantuntijatyöryhmän tuottamaan avoimen datan ja julkisen sektorin tietojen uudelleenkäytön direktiivin (EU) 2019/1024, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, (uudellenlaadittu (jäljempänä *avoimen datan direktiivi*)) täytäntöönpanon edellyttämät kansalliset tekniset ja toiminnalliset linjaukset sekä osallistumaan direktiivin kansallisen täytäntöönpanon valmisteluun.

### Toimikausi

24.4.2020-31.12.2021

### Tausta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/98/EY, annettu 17 päivänä marraskuuta 2003, julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä on luonut vähimmäissäännöt julkisen sektorin hallussa olevien asiakirjojen ja tietojen uudelleenkäytölle. Direktiiviä on sen tultua voimaan muutettu direktiivillä 2013/37/EY.

Koska direktiiviin kohdistui edelleen muutostarpeita ja sitä oli jo muutettu huomattavilta osin, Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat kesällä 2019 uudellenlaaditun avoimen datan direktiivin. Sisällöllisillä muutoksilla on tarkoitus esimerkiksi edistää reaaliaikaista pääsyä dynaamiseen dataan, lisätä arvokkaan julkisen tiedon tarjontaa, puuttua yksinoikeusjärjestelyihin sekä tarkentaa marginaalikustannusten perimistä koskevia periaatteita. Direktiivillä tavoitellaan julkisen sektorin tietovarantojen avaamiseen liittyvän sääntelyn ja avaamisen prosessien yhdenmukaistamista ja tehostamista. Avoimen datan direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 17. heinäkuuta 2021.

Direktiivin täytäntöönpano edistää osaltaan hallitusohjelman tavoitteita. Pääministeri Marinin hallituksen tavoitteena on tehdä julkisen tiedon avoimuudesta koko tietopolitiikan kantava periaate, säätää lailla velvoitteesta edellyttää avoimia rajapintoja julkisia tietojärjestelmiä hankittaessa sekä jatkaa määrätietoista julkisten tietovarantojen avaamista ja laatia niille hyödyntämistä helpottavat sitovat laatukriteerit. Direktiivin täytäntöönpano sisältyy hallituksen lainsäädäntöohjelmaan (Valtioneuvoston julkaisuja 2020:1).





## Tavoite ja tehtävät

Työryhmän työ tapahtuu kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa työryhmän tavoitteena on tukea avoimen datan direktiivin täytäntöönpanon edellyttämää kansallista säädösvalmistelua sekä tässä tarkoituksessa tuottaa täytäntöönpanon edellyttämät ja hallituksen edellä mainittuja tavoitteita edistävät kansalliset tekniset ja toiminnalliset linjaukset. Työryhmän tehtävänä on erityisesti:

- tukea valtiovarainministeriön asettamaa lainsäädäntötyöryhmää sekä hallituksen esityksen virkamiesvalmistelua;
- tuottaa lainsäädäntötyöryhmän pyytämät direktiivin toimeenpanoon liittyvät vaikutustenarvioinnit;
- tuottaa ehdotukset direktiivin täytäntöönpanon edellyttämiksi teknisiksi ja toiminnallisiksi kansallisiksi linjauksiksi;
- pyydetessä kommentoida luonnosta hallituksen esitykseksi.

Toisessa vaiheessa, kun direktiivin kansallista täytäntöönpanoa koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle, työryhmän tehtävänä on:

- tukea direktiivin kansallista toimeenpanoa eri hallinnonaloilla käsittelemällä Euroopan komission valmistelemissä kannanottoja, esityksiä ja ohjeita;
- tukea direktiivin täytäntöön- ja toimeenpanoa koskevaa kansallista raportointia Euroopan komissiolle.

Työryhmän tulee järjestää työnsä sekä lainsäädäntötyöryhmän että direktiivin määrä- ja siirtymäaikaisten mukaisesti.

## Liitynnät muihin työryhmiin ja hankkeisiin

Valtiovarainministeriö on 24.4.2020 asettanut toisen työryhmän valmistelemaan avoimen datan direktiivin täytäntöönpanon edellyttämiä kansallisen lainsäädännön muutoksia. Nyt asetettava työryhmä tukee lainsäädäntötyöryhmän tehtäviä.

Valtiovarainministeriö on 3.4.2020 asettanut tiedon hyödyntämisen ja avaamisen hankkeen. Nyt asetettava työryhmä tukee teknisillä ja toiminnallisilla kansallisilla linjauksillaan hankkeessa tehtävää strategista ja toiminnallista työtä. Hankkeen tehtävänä on tukea julkisen hallinnon toimijoita yhdessä ministeriöiden kanssa avoimen datan direktiivin ja siihen liittyvien kansallisten säädösvelvoitteiden toimeenpanossa.

Työryhmän teknisillä ja toiminnallisilla kansallisilla linjauksilla on liittyviä valtioneuvoston 23.1.2020 asettaman julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnan tehtäviin. Työryhmä luovuttaa niiltä osin valmistelemissa aineistot ja linjausehdotukset lautakunnalle.

## Organisointi

Puheenjohtaja:  
Olli-Pekka Rissanen, johtava asiantuntija, valtiovarainministeriö

Varapuheenjohtaja:  
Riitta Autere, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Jäsenet:  
Tomi Lindholm, erityisasiantuntija, valtioneuvoston kanslia



Minna Bloigu, johtava asiantuntija, sisäministeriö  
 Aulikki Pakanen, neuvotteleva virkamies, puolustusministeriö  
 Jari Jauhiainen, erityisasiantuntija, oikeusministeriö  
 Katariina Simonen, hallitusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö  
 Mari Laakso, johtava paikkatietoasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö  
 Maaria Mäntyniemi, neuvotteleva virkamies, liikenne- ja viestintäministeriö  
 Jukka Lähesmaa, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö  
 Tanja Karvonen, johtava asiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö  
 Saku Härkönen, erityisasiantuntija, ympäristöministeriö

Asiantuntijasihteerit:

Antti Helin, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö  
 Heidi Innanen, hankekoordinaattori, valtiovarainministeriö

Hallinnollinen sihteeri:

Sanna-Mari Kirjalainen, assistenttiharjoittelija, valtiovarainministeriö

## Kustannukset

Työryhmän jäsenet työskentelevät virka-aikana ilman erillistä korvausta.

Kuntaministeri

  
 Sirpa Paatero

Lainsäädäntöneuvos, yksikön päällikkö Sami Kivivasara



## Jakelu

Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteerit

## Tiedoksi

Valtioneuvoston kanslia  
 Ulkoministeriö  
 Sisäministeriö  
 Puolustusministeriö  
 Oikeusministeriö  
 Opetus- ja kulttuuriministeriö  
 Maa- ja metsätalousministeriö  
 Liikenne- ja viestintäministeriö  
 Sosiaali- ja terveysministeriö  
 Työ- ja elinkeinoministeriö  
 Ympäristöministeriö  
 Valtiovarainministeriö

